

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและปัญหาของงานวิจัย

ปัจจุบันเม็ดพลาสติกได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเรามากขึ้น ซึ่งหลาย ๆ คนอาจจะไม่ได้คำนึงถึงว่าอยู่ใกล้เรามากเพียงใด ทั้งนี้เม็ดพลาสติกสามารถนำไปผลิตเป็นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ เช่น ค้ำเบรงสีฟัน เลนส์แว่นตา แผ่นซีดี กรอบโทรทัศน์ หรือพัดลม หรืออุปกรณ์จำเป็นต่าง ๆ เป็นต้น ปริมาณการส่งออกต่อปีของประเทศไทยในรูปของเม็ดพลาสติกเป็นจำนวนที่สูงมากเนื่องจากมีน้ำหนักที่มาก และมีปริมาตรที่สูงเช่นกัน ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงต้องพยายามหากลยุทธ์ทางการค้า และการจัดการที่ดีกับแผนการดำเนินธุรกิจเพื่อก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน โดยผู้ประกอบการจำนวนมากหันมาสนใจกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพของธุรกิจด้วยการบริหารจัดการขนส่งสินค้าที่ดีและการบริการที่ดีแก่ลูกค้า รวมถึงพยายามสร้างความพึงพอใจที่ดีแก่ลูกค้า ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการต้องพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น รูปแบบและกระบวนการในการขนส่งที่จะทำให้สามารถสร้างความโดดเด่นให้กับธุรกิจของตนเอง และจะเห็นได้ว่าทุกวันนี้บริษัทผู้ผลิตโดยทั่วไปจะใช้บริการขนส่งทางเรือเป็นจำนวนมาก เนื่องจากสามารถจัดส่งสินค้าที่ดีมีคุณภาพครบตามจำนวนและตรงตามที่ลูกค้าต้องการได้เป็นอย่างดี เมื่อเทียบกับการขนส่งประเภทอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อความมั่นใจ และเพื่อให้บรรลุผลของการส่งสินค้าสู่ลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ การพิจารณาคัดเลือกสายเรือผู้ให้บริการขนส่งสินค้า จึงเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

ในงานวิจัยฉบับนี้จะกล่าวถึงการคัดเลือกสายเรือผู้ให้บริการด้านการขนส่งสินค้าในระดับภูมิภาค ซึ่งที่ผ่านมาแต่ละบริษัทในเครือมีการคัดเลือกสายเรือของตัวเอง โดยมีการระดมความคิดกันเพียงเท่านั้นและไม่มีวิธีมาตรฐานในการคัดเลือก ทำให้เกณฑ์การตัดสินใจต่าง ๆ มีความแตกต่างกันและไม่เป็นแบบแผนเดียวกัน และอาจต้องรองกับสายเรือต่าง ๆ ที่มีน้อยลง จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาวิธีที่นำมาช่วยในการตัดสินใจ เพื่อที่จะลดความซับซ้อนในการเลือกสายเรือที่มีจำนวนมาก เพื่อให้เหลือเพียงสายเรือที่มีคุณภาพมากที่สุด โดยมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ใช้พิจารณาในการเลือกสายเรือ เพื่อที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินการขนส่งทางเรือ และสร้างความร่วมมือระยะยาวกับสายเรือที่ให้บริการ

บริษัท เอโอเอ็ม โพลีเมอร์ จำกัด ผู้ผลิตเม็ดพลาสติกขนาดใหญ่ กำลังจะพัฒนาหลักการเลือกสายเรือ โดยจะนำวิธีใหม่ ๆ มาช่วยในการประเมินและตัดสินใจ โดยจะดำเนินการคัดเลือก

สายเรือของแต่ละภูมิภาคต่าง ๆ ที่บริษัทในเครือนั้น ๆ ตั้งอยู่ ซึ่งจะดำเนินการคัดเลือกสายเรือร่วมกันและสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้ในทุกบริษัทในเครือทั่วโลก

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

บริษัท เอโอเอ็ม โพลีเมอร์ ตั้งอยู่ในบริเวณนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อ.เมือง จ.ระยอง บนเนื้อที่ประมาณ 160 ไร่ และมีพนักงานกว่า 700 คน เป็นบริษัทที่ทำการผลิตเม็ดพลาสติกที่มีคุณภาพสูง โดยที่มีกำลังการผลิตในการผลิตเม็ดพลาสติกชนิดโพลีคาร์บอเนต ประมาณ 500,000 ตันต่อปี ซึ่งเป็นโรงงานผลิตที่เป็นหนึ่งในเครือเอโอเอ็มกรุ๊ปซึ่งมีอยู่ทั่วโลก

ผลิตภัณฑ์พลาสติกโพลีคาร์บอเนต

ผลิตภัณฑ์ของบริษัทจะมีความโดดเด่นในเรื่องการส่องผ่านแสงได้ดี ทนในอุณหภูมิที่สูง มีความเหนียว และแข็งแรงมาก รวมทั้งความคงรูปดี และเป็นฉนวนไฟฟ้า ซึ่งในบางชนิดที่เติมสารพิเศษลงไปนั้นจะทำให้เพิ่มความแข็งแรงที่สูงมาก รวมทั้งความคงขนาดที่ดี โดยผลิตภัณฑ์ของทางบริษัทฯ นั้น จะมีทั้งเกรดที่เป็นสีใส และเกรดที่เป็นสีทึบหลายหลากอีกด้วย

การใช้งานหลัก

1. งานวิศวกรรมไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น กล่องสวิตช์ เครื่องใช้ไฟฟ้า
2. แทนกระจก เช่น แผ่นปูหลังคา แผ่นหลังคาหลายชั้น
3. ที่เก็บบันทึกข้อมูลด้วยระบบแสง เช่น เลนส์ ซีดี ซีดีรอม ดีวีดี
4. ระบบส่องสว่าง เช่น โคมไฟส่องสว่าง
5. อุปกรณ์นิรภัย เช่น แวนตานิรภัย หมวกนิรภัย
6. ระบบไฟจราจรและการขนส่ง เช่น ไฟหน้ารถยนต์ ไฟท้าย กระजरรถยนต์
7. เครื่องใช้ภายในบ้าน บรรจุภัณฑ์ เช่น กล่อง บรรจุภัณฑ์ ขวดนม
8. อุปกรณ์ทางการแพทย์ เช่น เครื่องจ่ายออกซิเจน

ลักษณะของลูกค้า

ผลิตภัณฑ์เม็ดพลาสติกจะถูกนำไปใช้ในการผลิตชิ้นงานพลาสติก อุปกรณ์ และเครื่องใช้ต่าง ๆ ผลิตภัณฑ์ของบริษัทฯ จะมีการจำหน่ายเพียงผ่านบริษัท นั่นคือ บริษัทเอโอเอ็ม จำกัด (ประเทศฮ่องกง) และบริษัทเอโอเอ็ม เทรดิง จำกัด (สำนักงานตั้งอยู่ที่นครเซี่ยงไฮ้, ประเทศจีน) ซึ่ง 90 เปอร์เซ็นต์ของการผลิตจะเป็นการขายให้กับบริษัท เอโอเอ็ม จำกัด และบริษัท เอโอเอ็ม เทรดิง จำกัด (ประเทศจีน) อีกจำนวน 10 เปอร์เซ็นต์ เป็นการขายลูกค้าภายในประเทศเป็นหลัก

บริษัทเอโอเอ็ม จำกัด และบริษัทเอโอเอ็ม เทรดิง จำกัด นั้น จะทำหน้าที่เป็นตัวแทนขายสินค้าให้กับ เอโอเอ็ม ที่เมืองไทย โดยที่ใช้เครือข่ายของเอโอเอ็มกรุ๊ปที่มีอยู่ทั่วโลก เป็นผู้แทน

ขายอีกทอดหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียวกัน และใช้ระบบการบริหารงานแบบ Global System ซึ่งมีนโยบายมาจากเอไอเอ็มกรุ๊ป ที่เป็นบริษัทแม่

ลักษณะของลูกค้าทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ใหญ่ ๆ คือ

1. ผู้ผลิตสินค้าซึ่งเป็นเจ้าของผลิตภัณฑ์เอง มักจะเป็นลูกค้ารายเล็ก ๆ หรือบริษัทฯ ที่ผลิตสินค้าที่เป็นพลาสติกโดยตรง เช่น โรงงานผลิตของเล่นเด็ก และบรรจุภัณฑ์
2. ผู้รับจ้างผลิต หรือรับช่วงผลิตสินค้า จะเป็นผู้ที่รับจ้างผลิตชิ้นส่วนให้แก่บริษัทฯ ที่ผลิตสินค้าประเภทอื่นที่ใช้พลาสติกเป็นส่วนประกอบ เช่น บริษัทผู้ผลิตและประกอบรถยนต์และรถจักรยานยนต์ คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และเครื่องใช้สำนักงาน บริษัทฯ ผู้ว่าจ้างให้ผลิตชิ้นส่วนพลาสติกเหล่านี้ มักจะเป็นบริษัทข้ามชาติที่มีโรงงานประกอบอยู่ตามประเทศต่าง ๆ เช่น ในส่วนของผู้ว่าจ้างที่เป็นผู้ผลิตคอมพิวเตอร์ ก็ได้แก่ Dell, Compaq เป็นต้น โดยส่วนใหญ่แล้ว บริษัทฯ เหล่านี้จะเป็นผู้ทำการทดสอบและอนุมัติแหล่งที่มาของวัตถุดิบก่อนเสมอ

ภาพที่ 1 แสดงการส่งออกเม็ดพลาสติกไปยังประเทศต่าง ๆ ของเอไอเอ็ม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงแนวทางและหลักการในการคัดเลือกสายเรือ รวมถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกสายเรือ

2. เพื่อออกแบบระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการประเมินสายเรือสำหรับคัดเลือกสายเรือมาทำการขนส่งสินค้าด้านการส่งออกของอุตสาหกรรมเม็ดพลาสติกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงกระบวนการลำดับชั้น (Analytic Hierarchy Process: AHP)

3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความแตกต่างในการประเมินสายเรือสำหรับคัดเลือกสายเรือของบริษัทในเครือที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกันในการคัดเลือกสายเรือร่วมกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงแนวทางและหลักการในการคัดเลือกสายเรือ รวมถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกสายเรือในอุตสาหกรรมผลิตเม็ดพลาสติก
2. ทราบถึงระบบสนับสนุนการตัดสินใจในการประเมินสายเรือ สำหรับคัดเลือกสายเรือมาทำการขนส่งสินค้าด้านการส่งออกในอุตสาหกรรมเม็ดพลาสติก
3. ทราบถึงพฤติกรรมความแตกต่างและผลของการคัดเลือกสายเรือของบริษัทในเครือที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกัน
4. เพื่อลดเวลาในการคัดเลือกสายเรือและเพิ่มศักยภาพในการต่อรองกับสายเรือผู้เข้าร่วมในกระบวนการคัดเลือก
5. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการและความสามารถในการแข่งขันในตลาดของสายเรือ

ขอบเขตของการวิจัย

ดำเนินการศึกษาการคัดเลือกสายเรือผู้ให้บริการด้านการส่งออกในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ในเชิงนโยบายของการคัดเลือกสายเรือที่ระบุในสัญญารายปี และไม่ได้รวมในส่วนของการคัดเลือกสายเรือในเชิงปฏิบัติการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ออกแบบคำถามและทำการสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการคัดเลือกสายเรือที่ให้บริการด้านการส่งออกของอุตสาหกรรมเม็ดพลาสติก ซึ่งเป็นบริษัทในเครือ จำนวน 3 บริษัท โดยมีผู้ทำการตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ราย
2. คัดเลือกสายเรือมา 10 บริษัท ที่เสนอบริการในการขนส่งเม็ดพลาสติกในระดับภูมิภาค

แผนการศึกษา

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจจากทั้งตำราต่าง ๆ และผลงานที่เกี่ยวข้อง
2. วางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล ออกแบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึก
3. ทำการวิเคราะห์ประเมินผลจากข้อมูลที่ได้ โดยใช้บทสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ร่วมกับการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค AHP